

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΡΟΣ: Εισαγγελέα Εφετών Θράκης
ΚΟΙΝ: Εισαγγελία Αρείου Πάγου

Την Πέμπτη 4 Ιουλίου 2024, το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων Θράκης, αποφάσισε σχετικά με τους κατηγορούμενους που εμπλέκονται στην υπόθεση των κατοίκων του Έβρου, οι οποίοι τον Αύγουστο του 2023 ως αυτόκλητοι πολιτοφύλακες, είχαν επιδοθεί σε πράξεις βίας κατά προσφύγων και μεταναστών, δημοσιεύοντας μάλιστα βιντεοληπτικό υλικό με τις πράξεις τους. Οι συγκεκριμένες ενέργειες ακολούθησαν τις φωτιές που προκλήθηκαν στην περιοχή του Έβρου και είχαν απασχολήσει σημαντικά την κοινή γνώμη.

Με βάση την απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Θράκης, δεν διαπιστώθηκε ρατσιστικό κίνητρο βάσει του άρθρου 82Α του Ποινικού Κώδικα και η κατηγορία μετατράπηκε από κακούργημα σε πλημμέλημα.

Η απόφαση αυτή μας εξέπληξε δυσάρεστα, εμάς ως οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, αλλά και πολλούς άλλους που νοιάζονται για το κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα και τη δημοκρατία στη χώρα μας.

Σε καμία περίπτωση δεν αξιώνουμε τιμωρίες με μεγαλύτερες ποινές, γιατί έτσι τάχα θα ικανοποιηθεί κάποιο περί δικαίου αίσθημα. Αυτό που ζητάμε και περιμένουμε ως οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, όπως και κάθε πολίτης, από τις δημόσιες κατά Σύνταγμα αποφάσεις των δικαστηρίων, είναι να εφαρμοστεί ο νόμος και να αποδοθούν δίκαια οι όποιες ευθύνες για αυτό που πραγματικά συνέβη.

Αυτό που πραγματικά συνέβη πήρε ισχυρότατη δημοσιότητα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τον Τύπο στην Ελλάδα και το εξωτερικό¹, χάρη σε οπτικοακουστικό υλικό που διατέθηκε από τους ίδιους τους δράστες, ελεύθερα με έπαρση και προσκλητήρια διάθεση. Αναφορές στα θύματα με εκφράσεις όπως «πακιστάνια» ή «έχω 25 κομμάτια» αποτελούν αδιάφυστους αυτοπροσδιορισμούς της πρόθεσης με την οποία διενεργείται η εγκληματική πράξη. Γι' αυτό και από πολλές πλευρές χαρακτηρίστηκε ως παραδειγματική εκδήλωση ρατσιστικού μίσους. Επισημαίνεται ιδιαίτερα το συμπέρασμα της εισαγγελικής πρότασης που κατέληξε στο απαλλακτικό βούλευμα για απόπειρα εμπρησμού εναντίον των 13 προσφύγων:

«Ο "αυτοσχέδιος εμπρηστικός μηχανισμός" φαίνεται ότι θεωρήθηκε από τους μάρτυρες πρόσφορος τρόπος για να "δικαιολογηθεί" (ανεπιτυχώς) η βαθιά αντικοινωνική και εξευτελιστική συμπεριφορά απέναντι στους κατηγορούμενους, στους οποίους δεν απέδιδαν αξία ανθρώπου ("25 κομμάτια") και για να υπάρξει αποτελεσματικός "αντιπερισπασμός" απέναντι στην εναντίον τους ποινική δίωξη για βαριές αξιόποινες πράξεις»².

Το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, με Δελτίο Τύπου που εξέδωσε στις 25 Αυγούστου 2023, αναφέρει: «Στο ρατσιστικό έγκλημα τα σχόλια του δράστη καθώς και το επίπεδο της βίας που ασκεί ο δράστης στο θύμα αποτελούν δείκτες σημαντικούς για τη

¹ Ενδεικτικά: <https://shorturl.at/h4RSn> και <https://shorturl.at/Seq57>.

² ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟΣ, Μηνιαία Νομική Επιθεώρηση, Τεύχος 78ο, Ιούνιος 2024, σελ. 745

διερεύνηση του ρατσιστικού κινήτρου»³.

Υπενθυμίζεται δε ότι η συγκεκριμένη υπόθεση, εν όψει ακριβώς της ευρείας δημοσιότητας που έλαβε, προκάλεσε την 6034/23.08.2023 παραγγελία της Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου κας Αδειλίνη προς την Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αλεξανδρούπολης για τη διερεύνηση ρατσιστικού κινήτρου (82Α ΠΚ) στα συγκεκριμένα περιστατικά⁴. Η παραγγελία αυτή χρειάστηκε να επαναληφθεί την 29.08.2023 από τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου για τη διερεύνηση περιστατικών ρατσιστικής βίας στον Έβρο μέσω διαδικτύου⁵.

Τελικά, το ρατσιστικό κίνητρο συμπεριελήφθη στις κατηγορίες αλλά, πέρα από κάθε προσδοκία, η απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Θράκης, παρακάμπτοντας όλα τα παραπάνω δεδομένα, αλλά και χωρίς να προκύπτει από πουθενά αν έγινε πράγματι τέτοια διερεύνηση, δεν διαπίστωσε ρατσιστικό κίνητρο.

Με βάση τα παραπάνω, οι υπογράφουσες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών απευθύνουν το παρόν δημόσιο υπόμνημά στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών Θράκης προσδοκώντας από αυτόν να ασκήσει αρμοδίως έφεση κατά της εν λόγω απόφασης, ώστε να κριθεί αρμοδίως σε ανώτερο βαθμό η παράλειψη του Τριμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Θράκης να διαπιστώσει τη συνδρομή ρατσιστικού κινήτρου.

Κομοτηνή, 12 Ιουλίου 2024

Οι υπογράφουσες οργανώσεις:

- Αλληλεγγύη Λέσβου ΑΜΚΕ
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία
- Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
- Ελληνική Δράση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα "Πλειάδες"
- Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες
- Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών
- Κέντρο για τα Έμφυλα Δικαιώματα και την Ισότητα ΔΙΟΤΙΜΑ
- Κέντρο Ημέρας Βαβέλ
- HIAS GREECE
- I HAVE RIGHTS

³ <https://shorturl.at/CVUJo>

⁴ <https://shorturl.at/19UjJ>

⁵ <https://shorturl.at/r5TuD>